

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	8
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	8
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	9
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	12
5. PRORAČUN INSTITUTA ZA 2023. GODINU	12
6. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	14
6.1.1. Izdaci za uporabu vozila	14
6.2. Pregled prihoda i primitaka	15
6.3. Bilanca stanja	15
6.3.1. <i>Kratkoročna potraživanja</i>	15
6.3.2. <i>Popis sredstava i obveza</i>	16
7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	16
8. JAVNE NABAVE.....	18
8.1. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma	18
8.2. Nabava rabljenih službenih vozila	19
9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	20
PRIVICI.....	20

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Instituta prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Institutu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Instituta za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Institutu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Još uvijek nisu okončane aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta (točka 3. Izvješća);*
- *Interni premještaj uposlenih nije izvršen u skladu s važećim propisima (točka 7.1. Izvješća);*
- *Neppravilnosti kod provedbe procedure nabave rabljenih vozila (točka 8.2. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Instituta je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Instituta, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 21.5.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GLAVNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obveznim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu).

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu dano je 11 preporuka (sedam novih i četiri ponovljene). Od ukupnog broja danih preporuka, jedna preporuka⁴ se odnosi na finansijska izvješća i na usklađenost, a ostale na usklađenost.

Osim navedenog, u 2023. godini su obrađene tri preporuke koje su u prethodnom razdoblju ocijenjene kao preporuke čija je realizacija u tijeku i koje su i dalje predmetom praćenja u pogledu njihove realizacije⁵.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Institut treba ubrzati aktivnosti na donošenju novog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta.	P
2	Potrebno je da Institut više pozornosti posveti adekvatnom planiranju proračunskih pozicija kao i praćenju izvršenja proračuna.	N
3	Institut je dužan broj službenih vozila uskladiti s Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	P
4	Institut je obavezan uskladiti interne pravilnike o korištenju vozila s važećim propisima.	N
5	Potrebno je unaprijediti evidencije uporabe službenih vozila u cilju osiguranja pune transparentnosti i namjenskog korištenja službenih vozila.	P
6	Institut je dužan, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigurati potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilančnim pozicijama bila točna i odražavala stvarno stanje.	N
7	Institut je dužan popis potraživanja i obveza provoditi u skladu s važećim propisima utvrđivanjem stvarnog stanja potraživanja i obveza.	N
8	Institut je dužan interno premještanje uposlenika provoditi u skladu s Pravilnikom o internom premještanju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH.	N
9	Institut je dužan angažman po osnovu ugovora o djelu koristiti samo u iznimnim slučajevima, za mjesta koja nisu predviđena sistematizacijom te osigurati detaljno izvješće o obavljenom poslu koje odobrava ovlaštena osoba kao temelj za isplatu ugovorene naknade.	N
10	Institut je dužan uspostaviti evidencije za praćenje realizacije zaključenih ugovora količinski i vrijednosno u cilju efikasnijeg planiranja i provedbe postupaka javnih nabava.	P
11	Institut je dužan službena vozila nabavljati u skladu s Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁶

⁴ Preporuka broj 6

⁵ Vidjeti točku 2. Izvješća

⁶ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Instituta za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Instituta (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - usklađivanje *Pravilnika o unutarnjem ustroju s važećim odlukama Vijeća ministara BiH;*
 - *neriješen status Privremenog upravnog odbora i Nadzornog odbora Instituta.*

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo kako je Institut u 2023. godini od ukupno osam prethodno danih preporuka realizirao dvije, četiri preporuke nije realizirao, dok je realizacija dvije preporuke bila u tijeku. Jedna preporuka iz izvješća prethodnih godina, čija je realizacija bila u tijeku, nije ponovljena u Izvješću za 2022. godinu, ali se njena realizacija kontinuirano prati.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
1	Institut još uvijek nije usvojio novi pravilnik o unutarnjem ustroju.	
2	Privremeni upravni odbor je poduzimao aktivnosti iz svoje nadležnosti te je Ministarstvo za ljudskih prava i izbjeglice u kolovozu 2023. godine objavilo javni natječaj za izbor članova upravnog i nadzornog odbora Instituta čija je procedura u tijeku.	
3	Institut je poduzeo određene aktivnosti na unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole, ali sustav još uvijek nije uspostavljen u punom kapacitetu.	
4	Institut je pravodobno dostavio godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli.	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
5	Broj službenih vozila koje koristi Institut još uvijek nije usklađen s Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	
6	Nisu uspostavljene jasne i precizne evidencije u putnim nalogima za službena vozila.	
7	Obveze koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji su računi ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini su evidentirane u skladu s Naputkom za unos i evidentiranje obveza u ISFU sistemu.	
8	Institut nije uspostavio evidenciju praćenja realizacije potpisanih ugovora i okvirnih sporazuma.	

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke iz prethodnih izvješća	Status
3/2020	Institut je u prethodnom razdoblju poduzimao aktivnosti iz svoje nadležnosti, ali još uvijek nije imenovan novi Nadzorni odbor Instituta.	

Status: realizirana preporuka⁷, preporuka čija je realizacija u tijeku⁸, nerealizirana preporuka⁹.

3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Institut je neovisna institucija za traženje nestalih osoba u Bosni i Hercegovini, osnovana Zakonom o nestalim osobama¹⁰ s ciljem unapređenja procesa traženja nestalih osoba i efikasnije identifikacije posmrtnih ostataka nestalih osoba. Suosnivači Instituta su Vijeće ministara BiH i Međunarodno povjerenstvo za nestale osobe (ICMP) koji su koncem 2005. godine potpisali Sporazum o preuzimanju uloge suosnivača Instituta¹¹ (u daljnjem tekstu Sporazum). U skladu sa Sporazumom, Institut vrši upravne, stručne i druge poslove iz svoje nadležnosti koji se odnose na prikupljanje, obradu i sistematiziranje informacija o nestalim osobama, o pojedinačnim i masovnim grobnicama; uspostavljanje središnje i jedinstvene baze podataka o nestalim osobama, evidentiranje i izvješćivanje porodica nestalih uključujući i izdavanje potvrda o nestanku i identitetu žrtava, pronalaženje, provjeravanje i obilježavanje lokaliteta masovnih i pojedinačnih grobnica; učešće u iskopavanjima i ekshumacijama iz masovnih i pojedinačnih grobnica; asanaciji terena, autopsijama, antropološkim obradama, identificiranjima, uviđajima na licu mjesta i drugim radnjama i postupcima koji se odnose na nestale osobe.

Unutarnji ustroj Instituta utvrđen je Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji, na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2007. godine te izmjenama Pravilnika iz 2015. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Instituta uređen je način rada i rukovođenja Institutom te opis radnih mjesta uposlenih. Istim su sistematizirana radna mjesta za 55 izvršitelja.

⁷ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁸ U tijeku je realizacija aktivnosti, te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁹ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke, te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

¹⁰ Službeni glasnik BiH broj 50/04

¹¹ Službeni glasnik BiH-Međunarodni ugovori br. 13/05

Institut još uvijek nije okončao aktivnosti koje su započete u ranijem razdoblju na donošenju novog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta koji bi bio zasnovan na osnovnim načelima iz odluka Vijeća ministara BiH¹².

U skladu s člancima 18. i 36. Statuta Instituta¹³ Upravni odbor je nadležan za donošenje pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta i drugih općih akata Instituta dok je izrada prijedloga pravilnika o unutarnjem ustroju u djelokrugu odgovornosti Kolegija direktora. Kolegij direktora je koncem 2021. godine imenovao radnu grupu za izradu Nacrta pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Instituta koja je trebala u roku od 120 dana sačiniti nacrt pravilnika i dostaviti ga Kolegiju direktora. Tijekom 2022. kao i 2023. godine nije bilo konkretnih aktivnosti na izradi Pravilnika.

Imajući u vidu činjenicu da je postojeći Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji prevaziđen i neprilagođen potrebama Instituta, od ključne je važnosti da Institut okonča započete aktivnosti na izradi novog pravilnika koji će biti zasnovan na načelima navedenim u odlukama Vijeća ministara BiH i potrebama institucije.

PREPORUKA 1

Institut treba ubrzati aktivnosti na donošenju novog pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta.

Prema odredbama Sporazuma, tijela upravljanja, rukovođenja i nadzora u Institutu su: Upravni odbor, Nadzorni odbor i Kolegij direktora. U okviru Instituta je formiran Savjetodavni odbor radi ostvarivanja interesa članova porodica nestalih osoba.

Upravni odbor: Upravni odbor ima šest članova koji se imenuju na mandat od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani. Upravni odbor je nadležan za donošenje Statuta Instituta, imenovanje i razrješenje članova Kolegija direktora, donošenje godišnjeg programa rada, donošenje Pravilnika o unutarnjem ustroju i drugih općih akata, a svoje odluke donosi konsenzusom.

Vijeće ministara BiH je 2016. godine uz suglasnost Međunarodnog povjerenstva za nestale osobe donijelo Odluku o formiranju Privremenog upravnog odbora Instituta¹⁴ te Odluku o izmjeni Odluke o formiranju Privremenog upravnog odbora Instituta¹⁵ kojom je izmijenjen jedan član Privremenog upravnog odbora. Odlukom je definirano da se članovi Privremenog upravnog odbora imenuju na razdoblje do imenovanja članova Upravnog odbora Instituta koji se biraju na javnom natječaju na način kako je to predviđeno Sporazumom. Nakon dugogodišnjeg funkcioniranja Privremenog upravnog odbora, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u kolovozu 2023. godine objavilo javni natječaj za izbor članova upravnog odbora Instituta čija je procedura u tijeku.

¹² Odluka o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH (Službeni glasnik BiH, broj 30/13) i Odluka o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18).

¹³ Broj: 01-40-UO-122//07 od 02.08.2007. godine

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 90/16.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 70/17

U vezi s rješavanjem pitanja statusa Privremenog upravnog odbora dali smo preporuku u prethodnom razdoblju te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je njena realizacija u tijeku (red. br. 2 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

Nadzorni odbor: Nadzorni odbor Instituta ima tri člana, koji se imenuju na mandat od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani.

S obzirom na to da je mandat Nadzornog odbora istekao koncem 2010. godine Institut je u više navrata izvješćivao suosnivače kako je neophodno pristupiti proceduri imenovanja novog saziva Nadzornog odbora. Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 5.8.2019. godine zadužilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da hitno otpočne proceduru izbora članova Nadzornog odbora Instituta. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u kolovozu 2023. godine objavilo javni natječaj za izbor članova Nadzornog odbora zajedno s izborom Upravnog odbora. Procedura je u tijeku.

Jedan član Nadzornog odbora je u međuvremenu preminuo, početkom 2021. godine, te je ranije obustavljena isplata naknada preostalim članovima Nadzornog odbora, s obzirom na to da nema osnova za daljnje održavanje sjednica. Prema Poslovniku o radu Nadzornog odbora Instituta, sjednica Nadzornog odbora se može održati samo ako su sjednici prisutni svi članovi odbora.

U svezi s istekom mandata Nadzornog odbora dali smo preporuku u prethodnom razdoblju te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je njena realizacija u tijeku (red. br. 1 u Tablici 2a), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

Kolegij direktora: Kolegij direktora ima tri člana koje imenuje i razrješava Upravni odbor, na osnovu javnog natječaja. Kolegij direktora rukovodi Institutom i odgovoran je za organiziranje, rukovođenje i predstavljanje Instituta, zakonitost rada i izvršavanje odluka Upravnog odbora. Članovi Kolegija direktora rotiraju se na poziciji predsjednika Kolegija direktora svakih osam mjeseci, a svoje odluke donose konsenzusom. Privremeni upravni odbor Instituta je 16.9.2021. godine, donio Odluku o imenovanju članova Kolegija direktora instituta na mandat od četiri godine. Tijekom 2023. godine jedan član Kolegija direktora je preminuo te je Privremeni upravni odbor na sjednici održanoj 2.10.2023. godine, a nakon provedene natječajne procedure, imenovao novog člana Kolegija direktora na razdoblje do 19.9.2025. godine.

Savjetodavni odbor: Savjetodavni odbor čini šest članova. U njegov sastav imenuju se predstavnici porodica nestalih osoba, na razdoblje od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani. Članove Savjetodavnog odbora imenuje Upravni odbor Instituta, na temelju prijedloga kandidata koji se dobiju od registriranih udruženja porodica nestalih osoba u Bosni i Hercegovini.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola: Uspostavljanje i razvoj sustava unutarnjih kontrola obveza je svih institucija BiH. Zakon o financiranju institucija BiH¹⁶ uređuje oblast financijskog upravljanja i kontrole. Ovim zakonom financijsko upravljanje i kontrola definirano je kao sveobuhvatan sustav politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovoditelj institucije.

Institut je prethodnih godina sačinio mape poslovnih procesa, utvrdio i procijenio rizike te ih unio u PIFC aplikaciju. Rizici su tijekom 2023. godine djelomično ažurirani nakon što je rukovoditeljima svih organizacijskih jedinica upućen radni nalog za ažuriranje registra rizika u PIFC aplikaciji. S obzirom na to da Institut nije donio novi pravilnik o unutarnjem ustroju još uvijek nije definirana obveza rukovoditelja na svim razinama za uspostavljanje, razvoj i provedbu sustava financijskog upravljanja i kontrole kako je propisano Odlukom o izmjenama i dopuni Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine. Uvidom u korespondenciju između Kolegija direktora i rukovoditelja organizacijskih jedinica te na temelju provedenih intervjua, nismo se mogli uvjeriti kako su svi rukovoditelji aktivno uključeni u unapređenje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Po pitanju uspostave kvalitetnog sustava financijskog upravljanja i kontrole dali smo preporuku u prethodnoj godini te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u tijeku (red. br. 3 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu je pravodobno dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. U navedenom izvješću Institut je naveo u kom dijelu planira dalje unapređivati sustav financijskog upravljanja i kontrole.

5. PRORAČUN INSTITUTA ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁷, Institutu su odobrena sredstva u iznosu od 3.400.000 KM (tekući izdaci 2.540.000 KM, kapitalni izdaci 80.000 KM i tekući grantovi 780.000 KM)¹⁸.

Ministarstvo financija i trezora je po usvajanju proračuna dalo suglasnost na namjensku strukturu kapitalnih izdataka čime je odobrena nabava dva vozila, jednog službenog i jednog specijaliziranog u vrijednosti od po 40.000 KM. U proračunu za 2023. godinu odobreno je

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

¹⁸ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Institut je raspolagao sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

20.000 KM za nabavu vozila te su planirani primici od prodaje vozila u vrijednosti od 60.000 KM. Tijekom prvog kvartala izvršena je prodaja tri specijalizirana vozila i dva rovokopača te su ostvareni primici od 59.042 KM. Pored toga je nakon prestrukturiranja proračuna odobreno još 7.000 KM za nabavu opreme (multifunkcionalni printer, brava, ormari).

Institut je izvršio prestrukturiranje rashoda proračuna u ukupnom iznosu od 50.000 KM nakon odobrenja Ministarstva financija i trezora BiH. Oba zahtjeva za prestrukturiranjem su upućena u prosincu 2023. godine te je Ministarstvo financija i trezora BiH sugeriralo da se unaprijede procedure planiranja, analize i kontrole izvršenja proračuna, ali je odobrilo prestrukturiranje u iznosima koji su traženi.

Najveće odstupanje se odnosi na nedostajuća sredstva za naknade koje se dijelom nisu mogle planirati niti predvidjeti, a odnose se na isplatu naknade za slučaj smrti dva uposlenika i užih članova porodice te naknade u slučaju teže bolesti, invalidnosti.

Međutim, Institut je tražio povećanje i ostalih naknada kao što je topli obrok za 12.000 KM i jubilarne nagrade za 4.000 KM za koje je bilo moguće dati vrlo preciznu projekciju prilikom planiranja proračuna, s obzirom na to da nije bilo izmjene zakonskih propisa. Posljedica neadekvatnog planiranja i prestrukturiranja koncem godine dovela je do činjenice da su se koncem godine pojedine naknade knjižile na konto bruto plaće, zbog nedostajućih sredstava, a onda nakon promjene strukture rashoda stornirali s pozicije plaće i knjižili na konta naknada. Na taj način je došlo do pogrešnog knjiženja te su sve naknade za prosinac preknjižene na konto toplog obroka.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Institut više pozornosti posveti adekvatnom planiranju proračunskih pozicija kao i praćenju izvršenja proračuna.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institut je sačinio Godišnje financijsko izvješće za 2023. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz financijska izvješća konstatirano je da su sačinjene u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH¹⁹ i Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća²⁰. Institut je u zabilješkama uz financijska izvješća obrazložio bilančne pozicije i izvršenje proračuna po svim pozicijama.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

²⁰ Instrukcija za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 1.1.-31.12.2023. godine, broj 05-16-2-15-1/24 od 4.1.2024. godine

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 3.152.380 KM, što je za 247.620 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (1.552.991 KM), naknade troškova uposlenih (270.604 KM), izdatke za usluge prijevoza i goriva (71.765 KM), troškove zakupa (190.971 KM), ugovorene usluge (139.924 KM), nabavu opreme (84.896 KM), grantove tužiteljstvima (600.000 KM) i grantove pojedincima-ukopi (88.705 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

6.1.1. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila sa 31.12.2023. godini iznose 132.353 KM. Značajniji izdaci se odnose na gorivo (61.622 KM), materijal i usluge za popravak i održavanje vozila (21.304 KM) i osiguranje vozila (16.667 KM).

Prema Pravilniku o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH²¹, Institut ima pravo korištenja tri službena vozila (jedno vozilo srednje klase i dva vozila niže srednje klase). Pored toga, važećim Pravilnikom o specijaliziranim službenim vozilima²², na koji je suglasnost dalo Vijeće ministara BiH, Institutu je odobreno 20 specijaliziranih vozila za obavljanje specijaliziranih aktivnosti iz djelokruga rada Instituta. Međutim, Institut već dugi niz godina koristi veći broj specijaliziranih vozila od odobrenog. Tako je tijekom godine korišteno ukupno 29 vozila, od kojih je jedno vozilo donirao Međunarodni komitet Crvenog križa, dok su tri vozila početkom godine prodana, a jedno vozilo vraćeno Vladi Brčko distrikta koje je ranije bilo na korištenju. Tako je na 31.12.2023. godine Institut imao 25 vozila od čega su u dostavljenom pregledu prikazana tri službena i 22 specijalizirana, što je za dva vozila više od dozvoljenog. Dva rabljena vozila koja su nabavljena u prosincu su zadužili član Kolegija direktora i vozač člana Kolegija direktora iako su prikazana kao specijalizirana vozila.

Također je utvrđeno kako Institut nije uskladio interne akte s odredbama Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH niti je pravilnik o vozilima za specijalizirane namjene dostavio na suglasnost Vijeću ministara BiH najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika²³.

PREPORUKA 3

Institut je dužan broj službenih vozila uskladiti s Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

PREPORUKA 4

Institut je obvezan uskladiti interne pravilnike o korištenju vozila s važećim propisima.

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 34/23

²² Broj 01/1-02-1-2144/15 od 14.12.2015. godine

²³ Pravilnik je stupio na snagu u travnju 2023. godine.

Revizijskim postupcima je utvrđeno da evidencije o korištenju službenih vozila nisu u svim slučajevima prikazane kako bi prikazale namjensko korištenje vozila. Naime, na testiranim uzorcima putnih naloga za službena vozila smo ustanovili da se u pojedinim nalogima ne upisuju svi podaci kao što su relacije putovanja, detaljna kilometraža za svaki dan, nema potpisa osoba koje su koristile vozila i slično. Također, u nekim slučajevima su prikazane različite kilometraže za iste relacije, dok za pojedine relacije preko 50 km u evidenciji izdanih putnih naloga nema izdanih putnih naloga za osobe koje upravljaju vozilom²⁴.

PREPORUKA 5

Potrebno je unaprijediti evidencije uporabe službenih vozila u cilju osiguranja pune transparentnosti i namjenskog korištenja službenih vozila.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 59.042 KM, što je za 958 KM manje u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu. Prihodi se odnose na primitke od prodaje stalnih sredstava, odnosno tri specijalizirana vozila i dva rovokopača.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 261.309 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 554.896 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (-1.101 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (262.410 KM), obveze prema dobavljačima (133.285 KM) i obveze prema uposlenima (159.201 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6.3.1. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja na 31.12.2023. godine iznosila su -1.101 KM. Postupcima revizije utvrdili smo da grupa konta Ostala potraživanja imaju negativan saldo zbog negativnog salda na kontima potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje (-566 KM) i kontu prijelazni račun potraživanja (-535 KM), što nije u skladu s računovodstvenim pravilima i načelima. Na ovaj način ukupna aktiva bilance stanja je podcijenjena za navedeni iznos. Negativni saldo je posljedica neevidentiranja potraživanja za refundaciju bolovanja u Glavnoj knjizi trezora

²⁴ Člankom 2. stavak 2. Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje je definirano da se pod službenim putovanjem na teritoriji BiH podrazumijeva putovanje na koje se uposleni upućuje radi izvršenja službenog zadatka izvan mjesta rada, pod uvjetom da je mjesto na koje se uposleni upućuje udaljeno od mjesta rada više od 50 km.

(evidentirane uplate za zatvaranje potraživanja koja nisu niti evidentirana) i pogrešnog knjiženja povrata više uplaćenih novčanih sredstava na ime naknade za odvojeni život od uposlenih u Institutu.

PREPORUKA 6

Institut je dužan, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigurati potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilančnim pozicijama bila točna i odražavala stvarno stanje.

6.3.2. Popis sredstava i obveza

Institut je izvršio popis stalnih sredstava i sitnog inventara na 31.12.2023. godine. Povjerenstvo je sačinilo izvješće o izvršenom popisu stalnih sredstava i sitnog inventara, koje je 22.2.2024. godine usvojio predsjedatelj Kolegija direktora. Navedenim Izvješćem nije obuhvaćen popis potraživanja i obveza. Uvidom u dokumentaciju o izvršenom popisu, popisno povjerenstvo je priložilo samo tabelarni pregled obveza i potraživanja Instituta na 31.12.2023. godine, koji nije usvojen od strane članova Kolegija direktora Instituta. Nismo se uvjerali kako je povjerenstvo izvršilo uvid u dokumentaciju na temelju koje je izvršeno evidentiranje potraživanja i obveza u glavnoj knjizi niti je navedeno na šta se točno pojedinačne stavke potraživanja i obveza odnose, kako je definirano člankom 37. Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH²⁵. Svrha popisa imovine i obveza je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usporedba i usklađivanje stanja evidentiranih u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem radi realnog i istinitog prikazivanja imovine i obveza u financijskim izvješćima.

PREPORUKA 7

Institut je dužan popis potraživanja i obveza provoditi u skladu s važećim propisima utvrđivanjem stvarnog stanja potraživanja i obveza.

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Prema pregledu uposlenih u 2022. godini s planiranom dinamikom upošljavanja u 2023. godini iz Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu Institutu je odobreno 52 uposlenih.

Na 31.12.2023. godine bilo je 49 uposlenih osoba, a prosječan broj uposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 48.

²⁵ Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine, broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine.

7.1. Interni premještaj

Tijekom 2023. godine troje uposlenih u Institutu interno je premješteno, odnosno unaprijeđeno, bez provedbe procedure javnog natječaja, na temelju Odluke Kolegija direktora. Prema Pravilniku o internom premještaju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH²⁶ interni premještaj i raspoređivanje može se izvršiti na slično radno mjesto - radno mjesto iste razine, kao i na radno mjesto više razine, u slučaju kada tijelo želi unaprijediti uposlenika na radno mjesto više razine, a uposlenik ispunjava uvjete radnog mjesta na koje se premješta. Pod višom, odnosno nižom razinom radnog mjesta, u skladu s navedenim Pravilnikom, podrazumijeva se radno mjesto prvog sljedećeg višeg, odnosno nižeg ranga istog stupnja stručne spreme od radnog mjesta na kojem se uposlenik trenutno nalazi.

Postupcima revizije utvrđeno je da Institut interni premještaj – unapređenje nije izvršio u skladu sa spomenutim Pravilnikom, budući da je jedna osoba na radnom mjestu sa srednjom stručnom spremom (istražitelj s koeficijentom za obračun plaće 1.8) interno premještena na radno mjesto s visokom stručnom spremom (šef područnog ureda s koeficijentom 3.25) te druge dvije osobe na radnim mjestima sa srednjom stručnom spremom (arhivar s koeficijentom 1.6 i stručni suradnik za analitiku s koeficijentom 1.8) interno premještene na radno mjesto s visokom stručnom spremom (stručnog savjetnika u Uredu Kolegija direktora s koeficijentom 2.93). Tijekom revizije nam nisu prezentirani dokazi o ispunjavanju uvjeta za obavljanje poslova radnog mjesta s visokom stručnom spremom (radno iskustvo nakon stjecanja diplome) definiranog u Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta Instituta.

Člankom 7. Zakona o nestalim osobama definirano je kako se radni odnos uposlenika Instituta regulira važećim zakonom o radu koji se primjenjuje na institucije BiH te u skladu s tim i s podzakonskim propisima koji proizlaze iz zakona o radu.

PREPORUKA 8

Institut je dužan interno premještanje uposlenika provoditi u skladu s Pravilnikom o internom premještaju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH.

7.2. Ugovori o djelu

Izdaci za ugovore o djelu u 2023. godini su realizirani u neto iznosu od 12.960 KM, što je za 6.600 KM više nego prethodne godine. Planirani proračun za ove namjene iznosio je 8.000 KM. Tijekom 2023. godine, putem ugovora o djelu u Institutu je angažirano ukupno devet osoba od kojih je šest angažirano tijekom cijele godine za obavljanje poslova čišćenja uredskih prostora u sjedištu Instituta i područnim uredima. Dvije osobe angažirane su kao vanjski članovi – predsjednik povjerenstva za izbor kandidata za popunu upražnjenog radnog mjesta u Institutu, dok je jedna osoba tijekom četiri mjeseca bila angažirana za obavljanje poslova računovođe u Institutu.

Postupcima revizije utvrdili smo kako je Institut angažirao osobu koja je nakon umirovljenja nastavila obavljati računovodstvene poslove putem ugovora o djelu na sistematiziranom radnom mjestu. Ukupna neto naknada za obavljanje ovih poslova iznosila je 6.400 KM za četiri

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 19/12 i 49/13

mjeseca (1.600 KM mjesečno). Za ove poslove nisu podnesena mjesečna izvješća o radu koja je trebala odobriti ovlaštena osoba kao potvrdu da su poslovi stvarno i kvalitetno izvršeni i da su se stekli uvjeti za isplatu naknade.

S obzirom na to da se radi o poslovima redovitog radnog mjesta, a predmet ugovora nije određeni posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod, Ured je mišljenja da takav angažman nije u skladu s relevantnim propisima - Zakonom o obveznim odnosima²⁷ i Zakonom o radu u institucijama BiH²⁸.

PREPORUKA 9

Institut je dužan angažman po osnovu ugovora o djelu koristiti samo u iznimnim slučajevima, za radna mjesta koja nisu predviđena sistematizacijom, te osigurati detaljno izvješće o obavljenom poslu koje odobrava ovlaštena osoba kao temelj za isplatu ugovorene naknade.

8. JAVNE NABAVE

Institut je objavio Plan javnih nabava za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama²⁹.

Prema prezentiranim podacima³⁰, Institut je u 2023. godini proveo dva otvorena postupka u vrijednosti od 109.083 KM, dva konkurentna postupka u vrijednosti od 19.125 KM, dok je putem izravnog sporazuma izvršio nabave u vrijednosti od 22.771 KM.

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava te praćenja realizacije ugovora utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

8.1. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

Institut ne vodi odgovarajuće evidencije o realizaciji okvirnih sporazuma i ugovora što za posljedicu ima slabosti u planiranju i dinamici provedbe javnih nabava. Izvršili smo uvid u analitičke kartice dobavljača za pojedine robe i usluge te je konstatirano kako su pojedini ugovori vrijednosno prekoračeni (servisiranje vozila, uredski materijal, gorivo). Iako se ne radi o značajnim iznosima, smatramo kako je praćenje realizacije neophodno radi pravodobnog pokretanja procedura nabava. Također je za pojedine ugovore utvrđeno kako se ne vrši kontrola cijena po kojim se isporučuju i fakturiraju robe i usluge s ugovorenim cijenama, nabavlja se roba koja nije obuhvaćena potpisanim ugovorom kao i odstupanje nabavljenih količina roba u odnosu na ugovorene.

²⁷ 5 Službeni list SFRJ, broj 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989; Službeni list RBiH, broj 2/1992, 13/1993 i 13/1994; Službeni glasnik RS, broj 17/93 i 3/96; Službene novine FBiH, broj 29/2003 i 42/2011

²⁸ Službeni glasnik BiH, br. 26/2004, 7/2005, 48/2005, 50/2008 - dr. zakon, 60/2010, 32/2013 93/2017, 59/2022 i 88/23)

²⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

³⁰ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

PREPORUKA 10

Institut je dužan uspostaviti evidencije za praćenje realizacije zaključenih ugovora količinski i vrijednosno u cilju efikasnijeg planiranja i provedbe postupaka javnih nabava.

8.2. Nabava rabljenih službenih vozila

Procedura nabave dva rabljena službena vozila pokrenuta je otvorenim postupkom procijenjene vrijednosti 67.550 KM (bez PDV-a). Tenderskom dokumentacijom je predviđena nabava vozila ne starijih od 2018. godine te garancije na motor i mjenjač od minimalno 12 mjeseci. Kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda u smislu da se ponuda ocjenjuje na temelju sljedećih potkriterija: cijena 80 %, garancija 10 % i prijeđene kilometraže za svako vozilo po 5 %. Predviđeni rok isporuke vozila je jedan dan od zaključenja ugovora. S obzirom na to da u predviđenom roku nije stigla niti jedna ponuda, postupak je poništen. U ponovljenom postupku smanjena je dozvoljena starost vozila s minimalno 2018. na minimalno 2017. godište proizvodnje te smanjeno trajanje garancije na vozilo s 12 mjeseci na šest mjeseci. U ponovljenom postupku, od ukupno 11 dobavljača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju, u predviđenom roku dostavljena je samo jedna ponuda dobavljača koji se bavi prodajom rabljenih vozila s cijenom od 66.667 KM bez PDV-a. Povjerenstvo je ocijenilo da ponuda zadovoljava uvjete iz tenderske dokumentacije te su nakon zaključenog ugovora isporučena dva vozila marke VW Passat 1.6 TDI, s tim da je jedno proizvedeno 2017. godine s prijeđenom kilometražom od 61.288 km, dok je drugo vozilo proizvedeno 2018. godine s prijeđenom kilometražom od 147.509 km. Oba vozila su plaćena po 39.000 KM s uključenim PDV-om.

Postupcima revizije se nismo mogli uvjeriti na koji način je Institut odredio uvjete tehničke specifikacije predmeta nabave da isti ne može biti stariji od sedam godina te da prijeđena kilometraža ne može biti veća od 150.000 km.

Člankom 4. Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH³¹ su definirani obvezni kvalifikacijski kriteriji za nabavu službenih vozila i to: garancija za razdoblje od minimalno četiri godine i plan održavanja koji uključuje troškove redovitih servisa u razdoblju važenja garancije, a minimalno za 120.000 prijeđenih kilometara. U suprotnosti s navedenim, Institut je predvidio nabavu rabljenih vozila koja ne mogu biti starija od sedam godina te garanciju od šest mjeseci. Također, nismo se mogli uvjeriti u opravdanost nabave vozila koje će u kratkom vremenskom roku ispuniti kriterije za prodaju utvrđenim ovim Pravilnikom, s obzirom na to da su uvjeti za prodaju vozila prijeđenih 150.000 km ili sedam godina starosti, uz uvjet da je vozilo prešlo najmanje 100.000 km.

Klase službenih vozila u Pravilniku su definirane po vrijednosti nabave vozila pod kojom se podrazumijeva nabava novih vozila. Nije jasno zadovoljava li nabava rabljenih vozila razvrstavanje ovih vozila po klasama određenim Pravilnikom kojim je jasno definiran broj i klasa vozila po svakoj instituciji. Da napomenemo, Institutu su odobrena tri službena vozila, jedno vozilo srednje klase (70.000 KM) i dva vozila niže srednje klase (60.000 KM). Odlukama o zaduženju dva rabljena vozila smo utvrdili da ih koriste dva člana Kolegija direktora, što znači da se ne radi o specijaliziranim nego službenim vozilima Instituta koje Institut već posjeduje iz prethodnih godina.

³¹ Službeni glasnik BiH, broj 34/23

PREPORUKA 11

Institut je dužan službena vozila nabavljati u skladu s Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Institut je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentirane informacije o poduzetim aktivnostima na njihovom rješavanju u 2024. godini, tako da ovo izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Institutu za 2023. godinu obavili su: Anisa Jusić - voditelj tima i Nevena Bučo - član tima.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Anisa Jusić, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 02-16-1-705/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Tablica III - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Institut za nestale osobe BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	2,540,000	40,000	2,580,000	2,378,779	92
Bruto plaće i naknade	1,732,000	0	1,732,000	1,552,991	90
Naknade troškova uposlenih	242,000	32,000	274,000	270,604	99
Putni troškovi	32,000	0	32,000	27,967	87
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	32,000	0	32,000	29,435	92
Izdaci za energiju i komunalne usluge	31,000	0	31,000	29,317	95
Nabava materijala	21,000	2,000	23,000	20,066	87
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	75,000	3,000	78,000	71,765	92
Unajmljivanje imovine i opreme	189,000	2,000	191,000	190,971	100
Izdaci za tekuće održavanje	26,000	4,000	30,000	29,072	97
Izdaci za osiguranje	20,000	-3,000	17,000	16,667	98
Ugovorene i druge posebne usluge	140,000	0	140,000	139,924	100
2. Kapitalni izdaci	80,000	7,000	87,000	84,896	98
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	80,000	7,000	87,000	84,896	98
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	780,000	-47,000	733,000	688,705	94
Kap.transf.- tužiteljstvima	600,000	0	600,000	600,000	100
Kap-gr.pojedincima - ukopi	180,000	-47,000	133,000	88,705	67
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	3,400,000	0	3,400,000	3,152,380	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	3,400,000	0	3,400,000	3,152,380	93

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 4.3.2024. godine.

Predsjedatelj Kolegija direktora
Marko Jurišić

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Institut za nestale osobe BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	-1,101	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	-1,101	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni financijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	262,410	207,464	126
Stalna sredstva	1,249,044	1,333,005	94
Ispravka vrijednosti	986,634	1,125,541	88
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	262,410	207,464	126
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	261,309	207,464	126
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	292,486	208,520	140
Kratkoročne tekuće obveze	133,285	38,722	344
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	159,201	160,567	99
Interni financijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	9,231	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	262,410	207,464	126
Izvori sredstava	262,410	207,464	126
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	554,896	415,984	133

Napomena: Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 4.3.2024. godine

Predsjedatelj Kolegija direktora
Marko Jurišić

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Institut za nestale osobe BiH

Tablica III.

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	0	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	0	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	60,000	0	60,000	59,042	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	60,000	0	60,000	59,042	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	60,000	0	60,000	59,042	98

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 4.3.2024. godine

Predsjedatelj Kolegija direktora
Marko Jurišić